

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Сергій ОКОВИТИЙ

_____ 2023 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. проректора
з науково-педагогічної роботи

Наталія ГУК

«_____» _____ 2023 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ**

для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
за спеціальністю 073 Менеджмент
(Освітня програма – Міжнародний менеджмент)

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету економіки
від «10» квітня 2023 р. протокол №10

Голова вченої ради _____ (Тетяна ГРИНЬКО)

Дніпро 2023

Укладачі програми:

1. Мешко Наталія Петрівна, завідувачка кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту, професор;
2. Смирнова Тетяна Анатоліївна, старший викладач кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту.

Програма ухвалена

на засіданні кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту
від «06» грудня 2022 р. протокол № 6

Завідувач кафедри

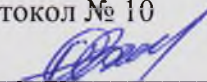
(підпис)

Наталія МЕШКО

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

та на Засіданні кафедри науково-методичної ради факультету економіки
від « 10 » січня 2023 р. протокол № 10

Голова ради

(підпис)

Роман ІВАНОВ

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Фаховий іспит (ФІ) передбачає перевірку здатності вступника до опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Результати ФІ зараховуються для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного ступеня спеціаліста), магістра вступають на навчання для здобуття ступеня магістра.

Програма фахового іспиту для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра за спеціальністю 073 Менеджмент (Освітня програма – Міжнародний менеджмент) містить питання з циклу дисциплін професійної підготовки бакалавра:

1. Менеджмент і адміністрування: менеджмент;
2. Менеджмент і адміністрування: стратегічний менеджмент;
3. Менеджмент і адміністрування: операційний менеджмент;
4. Інноваційний менеджмент;
5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ОЦІНЮЄТЬСЯ ВСТУПНИК

1. Навчальна дисципліна №1 «Менеджмент і адміністрування: менеджмент»

Тема 1. ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ. Методологічні засади теорії організації. Основні організаційні теорії та моделі. Організація як система. Організація як соціум. Організаційний процес. Самоорганізація. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації. Організаційне проектування. Культура організації.

Тема 2. МЕНЕДЖМЕНТ ЯК НАУКА УПРАВЛІННЯ Сутність, роль та методологічні основи менеджменту. Історія розвитку менеджменту. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Функції й методи менеджменту. Процес управління. Планування як загальна функція менеджменту. Організування як загальна функція менеджменту. Мотивування як загальна функція менеджменту. Контролювання як загальна функція менеджменту. Регулювання як загальна функція менеджменту. Інформація і комунікації в менеджменті. Керівництво та лідерство. Ефективність менеджменту.

Тема 3. HR- МЕНЕДЖМЕНТ. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації. Кадрове планування в організаціях. Організація набору та відбору персоналу. Організування діяльності та функції служб персоналу. Формування колективу організації. Згуртованість та соціальний розвиток колективу. Оцінювання персоналу в організації. Управління розвитком і рухом персоналу організації.

самоменеджменту. Планування особистої роботи менеджера. Організування діяльності менеджера. Формування якостей ефективного менеджера. Розвиток менеджерського потенціалу.

2. Навчальна дисципліна №2 «Менеджмент і адміністрування: стратегічний менеджмент»

Тема 1. СУТНІСТЬ СТРАТЕГІЇ ТА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Передумови розвитку теорії стратегічного управління. Сутність та особливості стратегії підприємства. Стратегія управління у діяльності підприємства

Тема 2. ПРОЦЕС СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Визначення місії та цілей підприємства. Стратегічне планування.

Реалізація стратегії та контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві

Тема 3. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Галузеве конкурентне середовище. Модель «п'ять сил конкуренції».

Чинники конкурентної переваги країни

Тема 4. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ І КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ

Сутність конкурентоспроможності. Види стратегічних переваг.

Оцінювання конкурентоспроможності підприємства .

Тема 5. СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Складові стратегічного потенціалу. Синергійний ефект у стратегічному потенціалі. Оцінювання стратегічного потенціалу. Рівні та класифікація стратегій. Еталонні стратегії розвитку підприємства. Ресурсні та товарна стратегії

Тема 6. ПОРТФЕЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНОЮ ПОЗИЦІЄЮ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття «портфель підприємства» у стратегічному управлінні та мета його розробки. Використання матриць І. Ансоффа, BCG, GE/McKinsey, DPM, A.D. Little, Хассі, Томпсона та Стрікланда. SPACE – аналіз

ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Маркетинг в системі стратегічного управління. Стратегії управління персоналом та інновації в стратегічній діяльності. Антикризова складова стратегічної діяльності

Тема 7. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА, ЯКА ПІДТРИМУЄ СТРАТЕГІЮ

Сутність, компонентна структура, типологія та функції організаційної культури. Принципи, фактори і підходи щодо формування, підтримки та розвитку організаційної культури. Зв'язок між корпоративною культурою і стратегією організації

Тема 8. СТРАТЕГІЇ ДЛЯ КОНКУРЕНЦІЇ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

Чинники виходу компаній на світовий ринок. Багатонаціональні і глобальні стратегії. Стратегічні альянси (об'єднання).

3. Навчальна дисципліна №3 «Менеджмент і адміністрування: операційний менеджмент»

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту.

- Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи.
Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати.
Тема 4. Управління процесом проектування операційної системи.
Тема 5. Управління поточним функціонуванням операційної системи.
Тема 6. Основи управління проектами.
Тема 7. Управління результативністю операційної діяльності.

1. 4. Навчальна дисципліна №4 «**Інноваційний менеджмент**»

- Тема 1. Сутність понять управління інноваціями.
Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт управління.
Тема 3. Інноваційна діяльність як об'єкт управління.
Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності.
Тема 5. Управління інноваціями корпоративний рівень.
Тема 6. Управління інноваційним розвитком організації.
Тема 7. Управління інноваційним проектом. Життєвий цикл інноваційного проекту.
Тема 8. Фінансування інноваційного проекту. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації.

5. Навчальна дисципліна №5 «**Зовнішньоекономічна діяльність підприємств**»

- Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
Тема 3. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.
Тема 4. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку.
Тема 5. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування.
Тема 6. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної.
Тема 7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон.

3. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

До дисципліни «**Менеджмент і адміністрування: менеджмент**»

1. Міжнародний менеджмент: сучасні теорії та практики: навчальний посібник [Н.П. Мешко, К.М. Ніколаєва, С.С. Апальков, В.В. Апалькова та ін.] за заг. ред. д.е.н., проф. Мешко Н.П. – Д.: Літограф, 2018. – 376 с. ISBN 978-617-7540-35-8.
2. Назарчук Т. В. Менеджмент організацій: Навчальний посібник. / Т. В. Назарчук, О. М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2018. – 560 с.
3. Олейнікова Л. Череп А. Череп О. Крилов Д. Управління ефективністю інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 276 с.
4. Філіпова С.В. Харічков С.К. Механізми та інструменти менеджменту діяльності сучасного підприємства.- К.: Центр навчальної літератури - 2017. – 176 с.
5. Андрушків Б.М., Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: методологічні положення та прикладні механізми. – Тернопіль: Лілея, 2017
6. Суслов О. П. Ідентифікація, структуризація та аналіз проблем організаційної системи [Електронний ресурс] / О. П. Суслов, О. В. Галіцина, Н. К. Самченко // Бізнес Інформ. - 2018. - № 7. - С. 302-307. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_7_46
7. Кохманська А. Організаційна структура: типологія та приклади стереотипних підходів до її пояснення [Електронний ресурс] / А. Кохманська // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. - 2017. - Вип. 75. - С. 74-80. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/staptp_2017_75_12
8. Лебедева Д. О. Соціально-економічні передумови формування організаційних структур / Д. О. Лебедева, І. В. Заливча, Л. В. Штефан // Інвестиції: практика та досвід. - 2019. - № 4. - С. 84-88.
9. Павловські Гжегож. Діагностика ефективності типової організаційної структури управління підприємства як загальна діагностична ціль системи управлінської діагностики / Гжегож Павловські. // Ефективна економіка. - 2017. - № 3.
10. Ужва А. М. Організаційна стратегія та структура управління зовнішньоекономічної діяльності в умовах інтеграції [Електронний ресурс] / А. М. Ужва, А. В. Чекіна // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Економічні науки. - 2018. - № 1. - С. 39-43. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmduce_2018_1_8
- 10.Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник / Наук. Ред. В.Яцура, Д.Олесневич. – Львів: БаК, 2016. – 624 с.

До дисципліни «**Менеджмент і адміністрування: стратегічний менеджмент**»

1. Подольчак, Назар Юрійович. Стратегічний менеджмент [Текст] : навч. посіб. / Н. Ю. Подольчак ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 2-ге вид., зі змін. та допов. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. - 422 с.
2. Діброва, Анатолій Дмитрович. Стратегічний менеджмент [Текст] : навч. посіб. / А. Д. Діброва, Л. В. Діброва, Л. В. Богач ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Ніжин : Лисенко М. М., 2014. - 207 с.
3. Стратегічний менеджмент. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П.Бутко, М.Ю.Дітковська, С.М.Задорожна та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 376 с. - Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Butko_Mykola/Stratehichnyi_menedzhment.pdf
4. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент. - Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/332-strategchniy-menedjment-kndratska-g.html>
5. Пічугіна, Т. С. Стратегічний менеджмент [Текст] : навч. пос. /Т. С. Пічугіна, С. С. Ткачова, О. П. Ткаченко ; Харк. держ. ун-т харч.та торг. — Режим доступу:<http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1390/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.pdf>
6. Хоменко О.І. Види стратегій та інструментарій формування стратегії розвитку підприємства // Управління розвитком, № 3 (181), 2015. – Режим доступу: file:///C:/Users/%D0%9D%D0%B0%D1%82%D0%B0%D1%88%D0%B0/Downloads/Uproz_2015_3_23.pdf
7. Бровкова О.Г. Стратегічний менеджмент: навчальний посібник. – Режим доступу: https://cul.com.ua/preview/strat_meneg_Brovkova.pdf
8. Стратегічне управління: Навчальний посібник. Для студентів усіх форм навчання напряму 6.030601 «Менеджмент» / Гевко О.Б., Шведа Н.М. – Тернопіль ФОП Паляниця В. А., 2016. – 152 с.

До дисципліни «Менеджмент і адміністрування: операційний менеджмент»

1. Яременко О.Л., Сумец А.М. Операційний менеджмент. - Харьков: ФОЛІО, 2010.
2. Бай С.Ф., Іванова В.І., Микитенко Н.В. Операційний менеджмент: Навч. посіб. - К.: Київ, 2004. -18 с.
3. Нямецук Г.В. Операційний менеджмент.- Д.: РВВ ДНУ, 2012.
4. Щипанова О.В. Контролінг: Посібник для самостійного вивчення дисципліни – Д.: ДНУ ЦПС ФДПО, 2006 – 150 с
5. Яковлев Ю.П. Контролінг на базі інформаційних технологій. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 318 с.

6. Шепітко Г.Ф. Контролінг: посібник (для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання) – К.: Видавництво Європейського університету, 2010. – 136 с.

7. Друри К. Управленческий и производственный учет. – М.: Аудит, ЮНИТИ-ДАНА, 2012. – 1071 с.

8. Гелловей Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика, Санкт-Петербург - Москва - Харьков - Минск, 2012. - 240 с.

До дисципліни «Інноваційний менеджмент»

1. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / Н.В. Краснокутська. - К. : КНЕУ, 2013.
2. Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посіб. /В.В. Стадник, М.А. Йохна. - К. : Академвидав, 2015. - 400 с.
3. Стадник В.В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / В.В. Стадник, М.А. Йохна. - К. : Академвидав, 2016. - 464 с.
4. Міжнародний менеджмент: сучасні теорії та практики: Навчальний посібник/ за ред. Мешко Н.П. – Д.: Літограф, 2018. – 376 с.
5. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / Горбовий А. Ю. [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Ліпич. – 2019
6. Інноваційний розвиток економіки: глобальні тенденції та національні особливості : колект. монографія / [за наук. ред. канд. екон. наук, доц. Н. Є. Кульчицької]. – 2019
7. Вісник Дніпропетровського університету: Менеджмент інновацій, Режим доступу: <https://mi-dnu.dp.ua/index.php/MI/issue/view/15>
8. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ» (укладачі: д.е.н., проф. Мешко Н.П., старший викладач Смирнова Т.А.)- 2019

До дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств»

1. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: підручник / за ред. І. Л. Сазонця- Донецьк: Юго-Восток, 2010. - 452 с.
2. Зовнішньоекономічний менеджмент [Текст] : навчальний посібник / І. І. Дахно [та ін.] ; ред. І. І. Дахно. - К.: ЦУЛ, 2012. - 568 с. - ISBN 978-611-01-0278-0.
3. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. І за ред. А.А. Мазаракі. — К.: КНТЕУ, 2012. — 824 с.
4. Мазаракі А.А. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі І А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. — К.: КНТЕУ, 2010. — 470 с.
5. International economics, theory and policy[Text]: научное издание / ed. P.R. Krugman, M. Obstfeld. —Boston ; San Francisco; N.Y.: Pearson, 2009. — 706 p.

IV. СТАНДАРТНА СТРУКТУРА ВАРІАНТУ ФІ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить 40 тестових завдань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Всі питання складені у формі обрання однієї вірної відповіді з чотирьох запропонованих, проти якої вступник має зробити відповідну позначку.

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту ФІ може набувати одного з двох значень:

максимального значення 2,5 балів у випадку вірної відповіді,

мінімального значення 0 балів у випадку невірної відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті:

– за формою завдань

Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті	Кількість балів за одне завдання	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за весь іспит
Питання для обрання вірної відповіді	40	2,5	$40 \times 2,5 = 100$

- за темами розділів

База містить 5 дисциплін, в кожній дисципліні 4 різних блоки, обирається по два завдання з блоку, всього одиниць у варіанті 40.

Для забезпечення оголошеної структури екзаменаційного білета і належної варіативності при його формуванні склад та об'єм бази тестових завдань повинен бути таким:

Дисципліни	Кількість блоків	Кількість завдань в одному блоці	Всього завдань за розділами
1. Менеджмент і адміністрування: менеджмент;	4	25	100
2. Менеджмент і адміністрування: стратегічний менеджмент;	4	25	100
3. Менеджмент і адміністрування: операційний менеджмент;	4	25	100
4. Інноваційний менеджмент;	4	25	100
5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств.	4	25	100
Загальна кількість завдань			500